

GAZETA BIAŁOSTOCKA

Rok II. Nr 184 (286) Białystok, sobota-niedziela 2-3 sierpnia 1952 r. A. Cena 15 groszy

Przemówienie Marszałka Sejmu Władysława Kowalskiego, wygłoszone na posiedzeniu Sejmu w dniu 1. VIII. 1952 r.

Wiele uwagi poświęca Sejm Ustawodawczy higienie i bezpieczeństwu pracy oraz ochronie pracy kobiet i młodzieży. Dotyczy to dalej ustaw, które stwarzają warunki do urzę

(Ciąg dalszy na str. 5)

Pójdziemy do wyborów pod hasłem zwiększenia tempa realizacji naszych wielkich planów budownictwa socjalizmu

Z debaty sejmowej nad projektem ordynacji wyborczej

Jak już donosiliśmy, na 108 posiedzeniu Sejmu Ustawodawczego w dniu 31 lipca br., po referacie pos. Juskiewicza, Marszałek Kowalski otworzył debatę nad projektem ustawy — Ordynacja wyborcza do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Pierwszy zabrał w niej głos pos. Morawski (PZPR), który w swym przemówieniu wykazywał, że system wyborczy jest wyrazem istniejących stosunków politycznych i społecznych, wynika z charakteru władzy, z interesów rządzących klas.

W państwach burżuazyjnych jest on tak konstruowany, by służył wzmocnieniu panowania burżuazji. Cały kunszt burżuazyjnych ordynacji wyborczych zmierza do tego, aby wyborcy — ludzie pracy wybierali swoich ciemiężców. W Polsce przedrewolucyjnej w sejmie i senacie, wybranych rzekomo w powszechnych wyborach w 1928 r., zasiadało 30 wielkich kapitalistów, bankierów i fabrykantów, 37 obszarników, w tym 12 księży i hrabiów, 16 księży, 55 prawników, kilkunastu pułkowników,

kilkudziesięciu wyższych urzędników sanacyjnych, a robotników — według oficjalnej statystyki — było w sejmie 13, a w senacie 1. Wśród nich — tacy „przedstawiciele robotników”, jak płatni lokaje burżuazji Arciszewski, Pużak i spółka.

Sanacyjna konstytucja i ordynacja wyborcza z r. 1935 całkowicie odebrały ludowi wpływ na wybory. Masy ludowe zbrojotwały sanacyjne wybory — na przeszło 16 milionów uprawnionych do głosowania wzięło w nich udział niewiele ponad 5,5 miliona.

Komunistyczna Partia Polski, wyrażając nastroje i dążenia olbrzymiej większości mas ludowych, stwierdzała wówczas, że żaden krok naprzód nie jest możliwy, dopóki nie przepędzi się bandy sanacyjnej, dopóki nie obali się reżimu sanacyjnego.

Dziś — w warunkach władzy ludowej najszerze masy ludowe chcą mieć taką ordynację wyborczą, która w pełni wyrażać będzie swobodę wyrażania swojej woli.

Ordynacja nie tylko głosi demokratyczne zasady wyborcze, ale gwarantuje także ich urzeczywistnienie

Przedłożony projekt ordynacji trafnie wyraża dążenia mas.

Ordynację przenika głęboki, ludowy demokratyzm. Ordynacja nie tylko głosi demokratyczne zasady wyborcze, ale i stwarza gwarancje urzeczywistnienia tych zasad w praktyce.

Podkreślając dalej, że ordynacja wyborcza jest rozwinięciem i skonkretyzowaniem postanowień Konstytucji, która masy ludowe przyjęły jako uwiecznienie i podsumowanie swych zwycięstw i osiągnięć, pos. Morawski mówił: — Nie ulega wątpliwości, że również i przedłożona ordynacja wyborcza masy ludowe przyjmą jako swoją, robotniczo-chłopską, prawdziwą demokrację, wzmocniającą ich władzę w kraju, ułatwiającą dalsze rozszerzanie i rozwijanie praw i swobód demokratycznych ludu pracującego.

Pos. Morawski wykazuje następnie, że w okresie, kiedy my w Polsce wprowadzamy nowe demokratyczne prawo wyborcze — najbardziej demokratyczne prawo, jakie kiedykolwiek miał naród polski — w krajach kapitalistycznych zastrza się atak sił reakcyjnych na prawa i swobody demokratyczne mas.

— Gdy fala faszyzmu wzbiera w krajach kapitalistycznych — mówi pos. Morawski

— gdy masy ludowe znajdują się w ciężkim boju o swoje prawa do życia i wolności — nasza Konstytucja, nasz szeroki ludowy demokratyzm, nasz demokratyczny system wyborczy, niewątpliwie będą jednym z czynników rewolucjonizujących masy w ich walce, wskazujących jak szerokie suwerenne prawa i wolności stanowi dla siebie naród, który wyzwolił się z jarzma imperializmu i sam kształtuje swoje losy.

Mówca charakteryzuje następnie rolę i półroczną działalność obecnego Sejmu Ustawodawczego, stwierdzając, że jest on Sejmem Planu 6-letniego, wielkiego programu gospodarczego, politycznego i kulturalnego, programu, który porusza najszerze masy naszego narodu i stał się sztandarem potężnego, przeobrażającego narodu ruchu współzawodnictwa pracy.

Nasz Sejm włączył się do wielkiej akcji podjętej przez Światową Radę Pokoju i wezwał cały naród do wzmocnienia wysiłku w walce o pokój.

W walce o realizację wielkich zadań, stojących przed narodem, dokonywało się coraz większe zespolenie najszerzych mas pracujących pod przewodnictwem klasy robotniczej w narodowym froncie walki o pokój i Plan 6-letni.

Kampania wyborów do Sejmu umocni i rozszerzy nasz front narodowy

Wyrazem zwycięstwa Idei frontu narodowego było jednomyślne poparcie przez wielomilionowe masy ludu pracującego — robotników, chłopów, inteligencję — zasadniczego prawa naszego narodu, naszej ludowej Konstytucji, było jednomyślne uchwalenie Konstytucji przez Sejm.

Kampania wyborów do Sejmu niewątpliwie umocni i rozszerzy nasz front narodowy i wzmocni walkę z niedobitkami podziemia i obcej dywersji, przyczyni się do dalszego zespolenia narodu, do przyspieszenia naszego marszu naprzód w wykonaniu wielkich zadań budownictwa siły i dobrobytu narodu oraz stanie się wielką szkołą aktywności społecznej i politycznej najszerzych mas, podniesienia ich świadomości. Ich

poczucie odpowiedzialności jako gospodarzy kraju, jako narodu nie tylko głoszącego ale faktycznie rządzącego krajem.

Sejm, który zostanie wyłoniony w nadchodzących wyborach, będzie realizować program frontu narodowego, wcielił w życie zasady naszej Konstytucji, która jest wyrazem i sztandarem tego frontu.

Przyszły Sejm doprowadzi do końca zwycięską realizację Planu 6-letniego i podejmie wielkie zadanie opracowania nowego 5-letniego planu na lata 1956 — 1960, planu jeszcze większego rozkwitu naszego kraju, wzrostu siły Polski, podniesienia dobrobytu materialnego i kultury mas pracujących.

Projekt ordynacji wyborczej stwarza warunki dla wzmocnienia udziału najszerzych mas w rządzeniu krajem

Przedłożony projekt ordynacji wyborczej do Sejmu stwarza warunki do tego, aby najszerze masy ludowe mogły w swobodny i nieskrępowany sposób wyrazić swą wolę, wybrać Sejm godny tych wielkich ogólnonarodowych zadań, postać do Sejmu swych najlepszych przedstawicieli, którzy potrafią pra-

cować dla narodu, ludzi różnych i uczuciowych, nieubieganych w walce z wrogami ludu, kochających swój kraj i naród, gotowych oddać wszystkie siły dla sprawy robotniczo-chłopskiej.

Projekt ordynacji wyborczej stwarza warunki do nawiązania najściślejszej łączności między masami ludowymi

mi a ich posłami na Sejm, stwarza warunki dla wzmocnienia udziału najszerzych mas w rządzeniu krajem.

Pos. Morawski oświadcza wśród oklasków, że Klub Poselski Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej będzie głosował za projektem ustawy.

W imieniu Klubu Poselskiego ZSL przemawia pos. Ozga-Michalski. Na wstępie mówca nawiązuje do faktu, że uchwaleniem ordynacji wyborczej obecny Sejm zamyka swą pracę i pół roku trwającą działalność i stwierdza:

Świadomy udział w uświadamiającej kampanii przedwyborczej — najbardziej żywotnym interesem każdego chłopca

Przechodząc do sprawy zbliżających się wyborów, pos. Ozga-Michalski podkreśla: Wybory odbędą się w duchu nowej Konstytucji w myśl demokratycznych zasad przedstawionych w przedłożonym projekcie ordynacji wyborczej. U nas nie ma kapitalistów, nie ma obszarników, nie ma również ich nacisku na ludzi pracy. My idziemy do wyborów w atmosferze współpracy robotników, chłopów, inteligencji, w atmosferze przyjaźni i zaufania, które daje nam wspólnie we frontie narodowym prowadzona walka o pokój i socjalizm.

Mówca wskazuje następnie, że te same siły, które przed wojną ograbiały chłopów i robotników z praw, wolności i z owoców ich pracy pragnęłyby zdezorientować chłopów i podważyć ich sojusz z robotnikami — ręką mię dalszego rozwoju i zwycięstwa socjalizmu.

Kampania przedwyborcza będzie walką przeciwko wszystkim wstecznym i ciemnym siłom.

Świadomy udział chłopów,

Miliony młodych obywateli będą mogli po raz pierwszy decydować o wyborze Sejmu

Po krótkiej przerwie przedmowa obejmuje wice-marszałek Barcikowski, który udziela głosu pos. Helenie Jaworskiej (PZPR).

Mówczyni stwierdza na wstępie, że masy młodzieży z największą radością przyjęły historyczny fakt uchwalenia Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i przypomina wzruszający moment ślubowania tysięcy uczestników Złotu, na werność Konstytucji, po czym stwierdza, że dobitnym wyrazem wielkich zdobyczy młodzieży jest projekt ustawy o ordynacji wyborczej, przedłożony dziś Sejmowi. W myśl przedłożonej ustawy, zgodnie z Konstytucją, obywateli zostaje powołane, bo do 18 lat, wiek obywateli posiadających prawo wybierania do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Dzięki temu miliony młodych obywateli, miliony chłopów i dziewcząt będą mogli po raz pierwszy w naszej historii wraz z całym narodem decydować o wyborze Sejmu.

Konstytucja, a w ślad z nią przedłożona ustawa, obniża poważnie, bo do 21 lat, wiek obywateli, którzy mogą być wybierani do Sejmu. Dzięki temu do Sejmu Rzeczypospolitej Ludowej, najwyższego organu władzy państwowej, wejść będą mogli przedstawiciele młodego pokolenia, by reprezentować w nim wolę i interesy milionowych mas młodzieży.

Aby każdy pracujący chłop zrozumiał niepokonaną moc, tkwiącą w jedności całego narodu w walce o pokój i Plan 6-letni

Przemawiający następnie pos. Jaworski (PZPR) podkreśla, że obrady Sejmu nad ordynacją wyborczą wywołały wśród chłopów pracujących wielkie zainteresowanie i śledzone są przez nich z uwagą.

Szerzej mówi pos. Jaworski o roli ZSCh jako masowej organizacji młodych i średniorolnych chłopów, następnie o formach praktycznego udziału chłopów w sprawowa-

ni Sejm nasz zapisał się do historii pracą prostych ludzi, pracą robotników i chłopów, którzy poprzez nas sprawowali w tym parlamencie swoją władzę, swoje robotniczo-chłopskie rządy.

Rozparcelowane majątki, unarodowione kopalnie i fabryki, stokrotny wzrost produkcji i kultury — wzrost poziomu rolnictwa i potężny rozwój przemysłu — oto droga Sejmu, który dzięki poparciu narodu mógł wprowadzić w życie program robotniczo-chłopski.

Udział Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego w szerokiej uświadamiającej kampanii przedwyborczej, będzie naszą wspólną, a zarazem najbardziej osobistą każdego chłopca walką o przyszłość i szczęście naszych rodzin, o pokój i niezależność naszej Ojczyzny.

Pos. Wendt (SD) przedstawia zasady naszej ordynacji — ordynacji faszystowsko-sanacyjnej z 1935 r.

Ustawa o ordynacji wyborczej do pierwszego Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — oświadczył m. in. mówca — jak złota klamra zamyka księgę ustawodawczej działalności obecnego Sejmu, który, począwszy od pierwszych ustaw z lutego 1947 r., w ciągu 5 i pół letniej pracy mimo różnych trudności — zdołał jako kontynuator Krajowej Rady Narodowej położyć mocne podwaliny pod nasze demokratyczne ustawodawstwo ludowe, którego cechą znamionną jest to, że uczyniło z narodu polskiego jedynego rzeczywistego gospodarza Ojczyzny.

Młode pokolenie naszej Ojczyzny — kończy wśród oklasków Izby mówczyni — da z siebie wszystko, by wbrew wszelkim zakusom wrogów na rod i ludu pracującego, łamiąc wszystkie trudności, których wiele stanie przebieższe na naszej drodze, spełnić nadzieję narodu i pod kierownictwem ukończonej partii i jej przywódcy towarzysza Bieruta godnie wypełniać zadania współgospodarza, mądrze i ofiarnie, z pełną świadomością i zapałem budować socjalistyczną Ojczyznę.

Pos. Bieniek, jako działacz spółdzielczy, szczególnie szeroko wypowiada się na temat tych przepisów ordynacji wyborczej, które przewidują prawo zgłaszania kandydatów na posłów m. in. i przez przedstawicieli spółdzielczości.

Nadane obecnie spółdzielczości w ordynacji wyborczej prawa do wysuwania kandydatów na posłów do Sejmu stanowiąc będą dalszy i silny bodziec do powiększenia ze strony spółdzielców ich wysiłków w ofiarę i wzorowym wykonywaniu zadań, w ich udziale w rozbudowie potęgi i wspaniałości naszej ludowej Ojczyzny w walce o utrwalenie pokoju.

Pos. Marczakowa (PZPR) poświęciła swe przemówienie zagwarantowanemu w Konstytucji i Projekcie ordynacji wyborczej pełnemu równouprawnieniu kobiet.

Władza i stwierdza, że Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i opracowana na jej podstawie ordynacja utrwalają dotychczasowy i gwarantują dalszy rozwój udziału ludu pracującego w rządzeniu państwem.

Następnie mówca podkreśla, że jest niewątpliwie, iż wśród klasowy, wyzyskiwacz — kulak, spekulant, plotkarz, sabotażysta w okresie kampanii wyborczej nie zaniecha

walki. W związku z tym poseł mówi o wielkich zadaniach, jakie stawia sobie chłopstwo pracujące, zrzeszone w ZSCh w związku z kampanią wyborczą. Zadania te polegają przede wszystkim na wielkiej pracy uświadamiającej.

Będziemy usilnie pracować nad tym, aby każdy pracujący chłop i każda chłopka rozumieć niepokonaną moc, tkwiącą w jedności całego narodu, opartą o plekny patriotyczną treść frontu narodowego w walce o pokój i Plan 6-letni.

Pos. Nagórski (SD) stwierdza, że w punkcie 3 art. 12 projektu ordynacji wyborczej mamy pewne niezupełnie ściśle sformułowania, jak np. przestarzałą nomenklaturą dom starców, lub domy inwalidów. W związku z tym pos. Nagórski wnosi o wprowadzenie do projektu ordynacji wyborczej poprawki przez nadanie art. 12 w punkcie 3-im następującego brzmienia: Można tworzyć obwody głosowania w szpitalach, sanatoriach i w innych zakładach służby zdrowia oraz w zakładach pomocy społecznej i w zakładach inwalidzkich, o ile przebywa w nich co najmniej 50 wyborców.

Wice-marszałek Barcikowski oświadcza, że poprawka ta zostanie poddana pod głosowanie w dniu jutrzejszym.

Posiedzenie Sejmu odrzucone zostało do dnia 1 sierpnia 1952 r. do godz. 10 rano.

108 posiedzenie Sejmu Ustawodawczego w dniu 1 sierpnia 1952 r. zwołał Marszałek Kowalski, udzielając głosu w toku dalszej debaty nad projektem ustawy — Ordynacja wyborcza do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — pos. Jaszcukowski (SD).

Na wstępie mówczyni podkreśla, że jednym z mierzniaków, czy ordynacja wyborcza została oparta na zasadach prawdziwie demokratycznych jest zagadnienie praw wyborczych dla kobiet.

Kobiety polskie, otrzymując równe z mężczyznami prawa wybierania i wybieralności do Sejmu wiedzą, że prawa te nie są tylko czymś stwierdzonym, ale wypływają z faktu coraz szerszego udziału kobiet w życiu politycznym, gospodarczym, społecznym.

Idąc do urn wyborczych będą wiedziały, że ich głos nie tylko wybiera posłów, ale jest wyrazem świadomości, że wybór najwyższego organu władzy ludowej staje się jednocześnie wyborem drogi ku szczęściu, pokojowej przyszłości.

Pos. Kłosiewicz (PZPR) podkreśla, że ordynacja wyborcza przepojona głęboko demokratycznymi zasadami, zapewniła pełną gwarancję swobodnego, najpełniejszego wyrażania woli przez lud pracujący w wyborach do Sejmu, zapewniła najczynniejszy udział ludu pracującego w

powołaniu najwyższego organu władzy państwowej.

W projekcie ordynacji wyborczej związki zawodowe widzą gwarancje najszerzego udziału i najwyższej aktywności mas ludowych w decydowaniu o składzie i obliczu najwyższego organu władzy ludowej — jaki stanowiąć będzie Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej widzą one w tym projekcie zabezpieczenie wysuwania do Sejmu najlepszych synów klasy robotniczej, najlepszych przedstawicieli narodu polskiego, ludzi związanych z masami ludowymi, wiernych interesom narodu, gotowych służyć wiernie i ofiarnie sprawie rozkwitu naszego kraju, umocnienia niepodległości naszej Ojczyzny.

Pos. Kłosiewicz zapewnia następnie, że związki zawodowe wezmą najaktywniejszy udział w wyborach do Sejmu. Pójdziemy do wyborów — oświadcza mówca — pod hasłem umocnienia naszego państwa ludowego, związania aparatu państwowego z najszerzymi masami. Pójdziemy do wyborów pod hasłem zwiększenia tempa realizacji naszych wielkich planów budownictwa socjalizmu, realizacji i przekroczenia planów produkcyjnych trzeciego roku Planu 6-letniego. Widzimy bowiem na tej drodze — wskazanej nam przez przewodniczkę narodu polskiego, Polską Zjednoczoną Partię Robotniczą — jedyną podstawę dla stałego wzrostu dobrobytu materialnego i kulturalnego ludu pracującego.

Pójdziemy do wyborów — zespoleni z chłopstwem pracującym pod hasłami umocnienia sojuszu robotniczo-chłopskiego, umocnienia spójności gospodarczej między miastem i wsią.

Skupimy wielomilionowe rzesze zorganizowanych w związkach zawodowych wołów wielkiego programu frontu narodowego.

Oświadcza, że w zakończeniu swego przemówienia, iż każdy robotnik — związkowiec widzi w pełni w nowej ordynacji wyborczej pierwszą praktyczną realizację zasadniczych postanowień doniesionego i historycznego aktu Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, pos. Kłosiewicz stwierdza:

Pod kierownictwem Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej oraz przywódcy i nauczyciela naszego tow. Bolesława Bieruta zorganizowane w związkach zawodowych masy pracujące wykorzystują w pełni prawa, jakie im zapewniła ordynacja wyborcza, w celu przekuwania w życie wielkiego programu socjalistycznej przebudowy naszego kraju, programu rozkwitu naszej Ojczyzny, umocnienia jej niepodległości i suwerenności, programu wzrostu dobrobytu ludu pracującego.

W dalszym ciągu debaty przemawiali posłowie: Frankowski (Klub Kat.-Spol.), Maślanka (ZSL) i Kołodziej-ski (bezpart.).

„Prawa ręką” Mossadika wyciąga się w stronę USA

PARYŻ. — Prasa donosi, że Mossadik zamierza zwrócić się do parlamentu z wnioskiem o przyznanie mu niezwykle szerokiego pełnomocnictwa, które by oznaczały w istocie rzeczy nieograniczoną władzę. Jeden z bliskich współpracowników Mossadika, Hussein Makki, poruszając sprawę ewentualnego sprzeciwu szacha oświadczył, że „abdykacja Faruka powin na stanowić lekce dla wszystkich monarchów na Bliskim Wschodzie, pragnących przeciwstawić się woli narodu”.

Z Teheranu donoszą, że wielki koncern amerykański,

który przed kilkoma tygodniami zaproponował rządowi irańskiemu, że zakupi 15 milionów ton ropy irańskiej, wznowił ostatnio swą ofertę.

PARYŻ. — Z Waszyngtonu donoszą, że Hussein Makki zaproszony został przez zastępcę przewodniczącego „Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozbudowy” do Stanów Zjednoczonych, Makki, który — jak wiadomo jest generalnym sekretarzem „komitetu nacjonalizacji przemysłu naftowego w Iranie” — przyjął zaproszenie. Pobyt jego w Stanach Zjednoczonych ma potrwać 6 tygodni.

Ordynacja wyborcza do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

ustawa z dnia 1 sierpnia 1952 r.

Rozdział 1.

Zasady ogólne.

Art. 1.

1. Prawo wybierania ma każdy obywatel polski, który w dniu wyborów ukończył 18 lat bez względu na płeć, przynależność narodową i rasową, wyznanie, wykształcenie, czas zamieszkiwania w obwodzie głosowania, pochodzenie społeczne, zawód i stan majątkowy.

2. Kobiety mają wszystkie prawa wyborcze na równi z mężczyznami.

3. Wojskowi mają wszystkie prawa wyborcze na równi z osobami cywilnymi.

Art. 2.

Nie mają prawa wybierania obywateli:

1) pozbawieni zdolności do czynności prawnych lub w niej ograniczeni z powodu choroby umysłowej,

2) pozbawieni praw publicznych i obywatelskich praw honorowych prawomocnym orzeczeniem sądu, wydanym po dniu 22 lipca 1944 r., w czasie trwania pozbawienia praw.

Art. 3.

Wybrany może być każdy, komu przysługuje prawo wybierania, jeżeli ukończył lat 21.

Art. 4.

Każdemu wyborcy przysługuje jeden głos.

Art. 5.

Głosować można tylko osobiście.

Rozdział 2.

Zarządzenie wyborów.

Art. 6.

1. Wybory zarządza Rada Państwa nie później niż na miesiąc przed upływem kadencji Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Wybory odbywają się w jednym dniu równocześnie w całym państwie.

Art. 7.

1. Uchwała o zarządzeniu wyborów wyznaczy datę wyborów na dzień ustawowo uznany za wolny od pracy, przypadający w ciągu dwóch miesięcy po upływie kadencji Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Uchwała ta oznaczy równocześnie dni, w których upływają terminy przewidziane w niniejszej ustawie (kalendarz wyborczy).

Art. 8.

Uchwałę o zarządzeniu wyborów ogłasza się w „Dzienniku Ustaw”.

Rozdział 3.

Okręgi wyborcze.

Art. 9.

1. Posłowie są wybierani w okręgach wyborczych.

2. W każdym okręgu wybierzemy wybiera się taką liczbę posłów, jaka odpowiada liczbie mieszkańców okręgu, w stosunku: 1 poseł na 60.000 mieszkańców.

Art. 10.

1. Rada Państwa ustala:

1) podział obszaru państwa na okręgi wyborcze (liczba, granice, numery),

2) liczbę posłów, jaka ma być wybrana z każdego okręgu, zgodnie z zasadą określoną w art. 9 ust. 2,

3) siedziby okręgowych komisji wyborczych.

2. Uchwałę Rady Państwa (ust. 1) ogłasza się w „Monitorze Polskim” najpóźniej w 55 dni przed dniem wyborów. Uchwałę podaje się również do wiadomości wyborców przez rozplakatowanie obwieszczeń.

Rozdział 4.

Obwody głosowania.

Art. 11.

Dla przeprowadzenia głosowania tworzy się obwody głosowania.

Art. 12.

Obwody głosowania tworzy się według następujących zasad:

1) obwód głosowania winien z reguły obejmować 1.500 — 3.000 mieszkańców,

2) można tworzyć obwody głosowania dla grup mieszkańców powyżej 300 osób, zamieszkujących w odległości ponad 10 km od ośrodka najbliższego obwodu głosowania,

3) można tworzyć obwody głosowania w szpitalach, sanatoriach, i w innych zakładach służby zdrowia oraz w zakładach pomocy społecznej i zakładach inwalidzkich, jeżeli przebywa w nich co najmniej 50-ciu wyborców.

4) pływające w dniu wyborów okręty i statki, na których znajduje się co najmniej 25-ciu wyborców, stanowią obwody głosowania; przynależność takich obwodów głosowania do okręgów wyborczych ustala się wedle macierzystego portu okrętu lub statku.

5) jednostki wojskowe tworzą dla swego składu obwody głosowania wedle stosunku: 50 — 3.000 wyborców na jeden obwód głosowania.

Art. 13.

1. Liczba, granice, numery obwodów głosowania oraz siedziby obwodowych komisji wyborczych ustala:

1) w miastach stanowiących powiaty miejskie — Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej,

2) w dzielnicach większych miast — Prezydium Miejskiej Rady Narodowej (Rady Narodowej m. st. Warszawy i m. Łodzi),

3) w miastach nie stanowiących powiatów miejskich i w gminach — Prezydium Powiatowej Rady Narodowej.

2. Uchwały dotyczące liczby, granic i numerów obwodów głosowania oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych ogłasza się w dziennikach urzędowych właściwych wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi) oraz podaje się do wiadomości wyborców przez rozplakatowanie obwieszczeń — najpóźniej w 50-tym dniu przed dniem wyborów.

Rozdział 5.

Komisje wyborcze.

Art. 14.

Dla przeprowadzenia wyborów powołuje się:

1) Państwową Komisję Wyborczą,

2) okręgowe i obwodowe komisje wyborcze.

Art. 15.

Do zadań Państwowej Komisji Wyborczej należy:

1) nadzór nad ściśłym przestrzeganiem przepisów ordynacji wyborczej przez okręgowe i obwodowe komisje wyborcze,

2) rozpatrywanie skarg na działalność okręgowych komisji wyborczych, a w szczególności na decyzje w przedmiocie nieważności zgłoszenia listy, w całości lub w części,

3) ustalenie i ogłoszenie wyników wyborów,

4) zarejestrowanie wybranych posłów i wydanie im zaświadczeń o wyborze,

5) złożenie Sejmowi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej sprawozdania z wyborów, w trybie ustalonym przez Radę Państwa,

6) przekazanie akt wyborczych Sejmowi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w celu stwierdzenia ważności wyborów.

Art. 16.

Do zadań Okręgowej Komisji Wyborczej należy:

1) nadzór nad ściśłym przestrzeganiem przepisów ordynacji wyborczej przez komisje obwodowe okręgu,

2) rozpatrywanie skarg na działalność obwodowych komisji wyborczych,

3) rozpatrywanie skarg na decyzje prezydium rad narodowych, wydane wskutek reklamacji w sprawie spisu wyborców,

4) rejestrowanie kandydatów,

5) dostarczenie obwodowym komisjom wyborczym urzędowych kart do głosowania,

6) ustalenie wyników głosowania w okręgu wyborczym i przesłanie ich Państwowej Komisji Wyborczej,

7) przesłanie wszelkich materiałów z przeprowadzenia wyborów Prezydium Wojewódzkiej (m. st. Warszawy i m. Łodzi) Rady Narodowej.

Art. 17.

Do zadań Obwodowej Komisji Wyborczej należy:

1) przeprowadzenie głosowania w obwodzie,

2) obliczenie wyników głosowania w obwodzie,

3) przesłanie protokołów głosowania okręgowym komisjom wyborczym tych okręgów, w skład których obwód wchodzi,

4) przesłanie protokołów głosowania wraz z kartami głosowania odpowiednio Prezydium Miejskiej, Dzielnicowej, Gminnej Rady Narodowej.

Art. 18.

1. W skład Państwowej Komisji Wyborczej wchodzi: przewodniczący, dwaj zastępcy przewodniczącego, sekretarz i 12 członków.

2. Państwową Komisję Wyborczą powołuje Rada Państwa.

Art. 19.

1. W skład okręgowych komisji wyborczych wchodzi: przewodniczący, zastępca przewodniczącego, sekretarz oraz 6 — 8 członków.

2. W skład obwodowych komisji wyborczych wchodzi: przewodniczący, zastępca przewodniczącego, sekretarz oraz 2 — 6 członków.

3. W obwodach głosowania, liczących poniżej 300 wyborców, wchodzi w skład Obwodowej Komisji Wyborczej: przewodniczący, zastępca przewodniczącego i sekretarz.

4. Okręgowe komisje wyborcze powołuje Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej (Rady Narodowej m. st. Warszawy i m. Łodzi), właściwe ze względu na siedzibę komisji.

5. Obwodowe komisje wyborcze powołuje dla obwodów głosowania położonych w miastach stanowiących powiaty Prezydium Miejskiej Rady Narodowej, a dla obwodów położonych w miastach nie stanowiących powiatów i w gminach — Prezydium Powiatowej Rady Narodowej.

Art. 20.

Państwową Komisję Wyborczą oraz okręgowe i obwodowe komisje wyborcze powołuje się spośród wyborców.

Art. 21.

Rada Państwa ustali szczegółowe zasady i tryb powoływania okręgowych i obwodowych komisji wyborczych.

Art. 22.

1. Państwowa Komisja Wyborcza winna być powołana najpóźniej 55-go dnia przed dniem wyborów.

2. Okręgowe komisje wyborcze winny być powołane najpóźniej 50-go dnia przed dniem wyborów.

3. Obwodowe komisje wyborcze winny być powołane najpóźniej 45-go dnia przed dniem wyborów.

Art. 23.

Rada Państwa ustali regulamin prac i wzór pieczęci Państwowej Komisji Wyborczej oraz okręgowych i obwodowych komisji wyborczych, jak również określi obowiązki i uprawnienia przewodniczącego komisji, jego zastępców, sekretarza i członków.

Art. 24.

Pracownikowi, który opuścił pracę w związku z wykonywaniem czynności członka Komisji Wyborczej, przysługuje od pracodawcy wynagrodzenie za opuszczony czas pracy.

Art. 25.

1. Państwowa Komisja Wyborcza rozwiązuje się z upływem kadencji Sejmu wybranego w wyborach przez nią przeprowadzonych.

2. Okręgowe i obwodowe komisje wyborcze rozwiązuje Prezydium Rady Narodowej, które je powołało, po zakończeniu ich działalności.

Rozdział 6.

Spisy wyborców.

Art. 26.

1. Prezydium miejskich, dzielnicowych i gminnych rad narodowych sporządza w trzech egzemplarzach spisy obywateli mających prawo wybierania, a zamieszkałych na terenie danej rady narodowej (spisy wyborców).

2. Sposób sporządzenia spisów wyborców w jednostkach wojskowych ustali minister Obrony Narodowej za zgodą prezesa Rady Ministrów.

Art. 27.

1. Spis wyborców układa się w alfabetycznym porządku, oddzielnie dla każdego obwodu głosowania.

2. W spisie wymienia się nazwisko, imię, imię ojca, datę urodzenia i miejsce zamieszkania wyborcy. Spis wyborców podpisuje przewod-

niczący i sekretarz Prezydium Rady Narodowej.

3. Wzór spisu wyborców ustali prezes Rady Ministrów.

Art. 28.

Spisy wyborców będą najpóźniej 38-go dnia przed dniem wyborów przesłane przewodniczącym obwodowych komisji wyborczych w dwóch egzemplarzach.

Art. 29.

Przewodniczący obwodowych komisji wyborczych najpóźniej 35-go dnia przed dniem wyborów wykładają spisy wyborców do publicznego wglądu w lokalach obwodowych komisji wyborczych przez 7 dni po 5 godzin dziennie, w porze dostępnej dla pracujących.

Art. 30.

1. W ciągu 10 dni od wyłożenia spisu wyborców można przez Obwodową Komisję Wyborczą wniesić do Prezydium Rady Narodowej, które sporządziło spis wyborców, ustnie do protokołu lub pisemnie reklamacje przeciw nieprawidłowości spisu, a w szczególności przeciw pominięciu w nim lub zamieszczeniu określonych osób.

2. Reklamacje rozpatruje Prezydium Rady Narodowej w ciągu 3 dni od daty ich wniesienia.

3. Załatwiając reklamacje, Prezydium Rady Narodowej:

1) uzupełnia spis wyborców bądź

2) skreśla ze spisu wyborców osobę, której reklamacja dotyczy, zawiadamiając ją o tym bądź

3) pozostawia reklamacje bez uwzględnienia, zawiadamiając o tym reklamującego.

4. Od decyzji Prezydium Rady Narodowej nie uwzględniającej reklamacji lub powodującej skreślenie osoby ze spisu wyborców, mogą reklamujący i osoba skreślona ze spisu wyborców wniesić skargę do właściwej Okręgowej Komisji Wyborczej, która w ciągu 3 dni rozpatrzy sprawę i wyda decyzję zawiadamiając o niej skarżącego.

Art. 31.

1. Wyborca zmieniający miejsce pobytu w czasie między ogłoszeniem spisu wyborców a dniem wyborów, będzie wpisany do spisu wyborców i dopuszczony do głosowania w obwodzie swego nowego miejsca pobytu. Uprawienie to przysługuje wyborcy na podstawie „zaświadczenia o prawie głosowania”, wydanego na jego żądanie przez właściwe Prezydium Rady Narodowej. Wydając „zaświadczenie o prawie głosowania”, Prezydium Rady Narodowej skreśla wyborcę ze spisu wyborców z adnotacją: „wyjechał”.

2. Wzór „zaświadczenia o prawie głosowania” ustali prezes Rady Ministrów.

Art. 32.

Obwodowa Komisja Wyborcza wpisze do spisu wyborców i dopuści do głosowania osoby wchodzące w skład komisji lub pełniące straż przy komisji, jeżeli osoby te przedstawią zaświadczenie przewodniczącego komisji tego obwodu, w którym są wpisane do spisu wyborców, że nie będą w tym obwodzie głosowały. O wydaniu takiego zaświadczenia przewodniczący czyni adnotację w spisie wyborców.

Rozdział 7.

Zgłaszanie kandydatów.

Art. 33.

Prawo zgłaszania kandydatów na posłów przysługuje organizacjom politycznym, zawodowym i spółdzielczym, Związkowi Samopomocy Chłopskiej, Związkowi Młodzieży Polskiej, jak również innym masowym organizacjom społecznym ludu pracującego.

Art. 34.

Kandydaci na posłów zgłaszani są w okręgach wyborczych.

Art. 35.

1. Prawo zgłaszania kandydatów na posłów w okręgach wyborczych wykonać mogą zarówno naczelne, jak i terenowe organy wymienione w art. 33 organizacji.

2. Organizacje wymienione w art. 33 wykonać mogą prawo zgłaszania kandydatów na posłów samistnie lub łącznie.

Art. 36.

Organizacje (art. 33) zgłaszają kandydatów zarówno z własnej inicjatywy, jak również spośród osób wysuniętych na zebraniach pracowników w zakładach pracy, na zebraniach gromadzkich, na zebraniach członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, pracowników Państwowych Gospodarstw Rolnych i żołnierzy w jednostkach wojskowych.

Art. 37.

1. Kandydatów zgłasza się do właściwej Okręgowej Komisji Wyborczej przez zgłoszenie listy kandydatów najpóźniej 35-go dnia przed dniem wyborów.

2. Listę podpisuje właściwy organ zgłaszającej organizacji (art. 35 ust. 1). Równocześnie ze zgłoszeniem listy podać należy pisemnie adres, na który kierowana ma być korespondencja dla organizacji zgłaszającej listę.

3. Do zgłoszenia należy dołączyć pisemne oświadczenie kandydatów, że zgadzają się kandydować w danym okręgu. Oświadczenia kandydatów mogą też być złożone komisji okręgowej odrębnie, nie później jednak niż 35-go dnia przed dniem wyborów.

Art. 38.

1. Można kandydować tylko w jednym okręgu i tylko z jednej listy.

2. Kandydować można w dowolnym okręgu, niezależnie od miejsca zamieszkania.

3. Kandydat nie może wchodzić w skład żadnej Komisji Wyborczej właściwej dla okręgu, w którym kandyduje, z wyjątkiem Państwowej Komisji Wyborczej.

Art. 39.

Liczba kandydatów na liście nie może przewyższać liczby posłów przypadającej na dany okręg.

Art. 40.

W zgłoszonej liście należy podać nazwisko, imię, wiek, zawód i miejsce zamieszkania każdego kandydata. Nazwiska zgłoszonych winny być oznaczone kolejnymi numerami, poczynając od 1. w porządku pierwszeństwa do otrzymania mandatów.

Art. 41.

1. Równocześnie ze zgłoszeniem kandydatów organizacja zgłosić może na liście również zastępców, w liczbie nie przewyższającej połowy liczby posłów, przypadającej na dany okręg.

2. Postanowienia art. 37 ust. 3, art. 38 i art. 40 stosuje się odpowiednio do zastępców.

Art. 42.

Zgłaszająca organizacja może w pisemnym oświadczeniu, złożonym równocześnie z listą wskazać oznaczenie (godło) zgłoszonej listy.

Art. 43.

1. Jeżeli zgłoszenie listy nastąpiło zgodnie z przepisami niniejszej ustawy, okręgowa komisja wyborcza rejestruje listę, sporządza ją w dwu egzemplarzach protokołu przyjęcia zgłoszenia, z których jeden przesyła niezwłocznie do Państwowej Komisji Wyborczej.

2. Wzór protokołu przyjęcia zgłoszenia listy ustali Rada Państwa.

Art. 44.

1. Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej bada, czy zgłoszona lista odpowiada przepisom prawa, a o dostrzeżonych wadach zawiadamia zgłaszającą organizację najpóźniej w dwa dni po zgłoszeniu.

(Dokończenie na str. 4)

Ordynacja wyborcza do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

ustawa z dnia 1 sierpnia 1952 r.

(Dokończenie ze str. 3)

2. Jeżeli wskazane wady nie zostaną usunięte w ciągu dwu dni, Okręgowa Komisja Wyborcza stwierdza nieważność zgłoszenia listy w całości lub co do poszczególnych kandydatów (zastępców). W razie stwierdzenia nieważności zgłoszenia tylko poszczególnych kandydatów (zastępców) listę rejestruje się w zakresie nie dotkniętym nieważnością.

Art. 45.

1. Decyzje Okręgowej Komisji Wyborczej w przedmiocie nieważności zgłoszenia (art. 44 ust. 2) doręcza się niezwłocznie organizacji zgłaszającej listę. Organizacja ta może w ciągu 2 dni zaskarżyć decyzję do Państwowej Komisji Wyborczej.

2. Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej jest ostateczna.

Art. 46.

Okręgowa Komisja Wyborcza ogłasza dane o zarejestrowanych listach najpóźniej 25-go dnia przed dniem wyborów.

Rozdział 8.

Karty do głosowania.

Art. 47.

Okręgowa Komisja Wyborcza zarządza wydrukowanie urzędowych kart do głosowania w potrzebnej ilości i rozsyła je obwodowym komisjom wyborczym w takim terminie, aby obwodowe komisje wyborcze otrzymały je najpóźniej 15-go dnia przed dniem wyborów. Karty do głosowania winny być opatrzone pieczęcią Okręgowej Komisji Wyborczej.

Art. 48.

1. Karta do głosowania wymienia nazwiska i imiona kandydatów, a następnie nazwiska i imiona ewentualnych zastępców każdej zarejestrowanej w okręgu listy, w kolejności umieszczenia na tej liście. Jeżeli lista ma oznaczenie (godło) zgłoszone w myśl art. 42, umieszcza się je przed wymienieniem kandydatów i zastępców tej listy.

2. Kolejność umieszczenia list na karcie do głosowania ustala się według kolejności ich zgłoszenia w Okręgowej Komisji Wyborczej. Wielkość i rodzaj czcionek powinny być jednakowe dla wszystkich list.

3. Karta do głosowania zawierać winna odpowiednią rubrykę przeznaczoną dla umieszczenia przez wyborcę znaku wskazującego, na którą z list głosuje, chyba że w okręgu zarejestrowana jest tylko jedna lista.

4. Wzór karty do głosowania ustali Rada Państwa.

Art. 49.

Karta do głosowania może być zadrukowana tylko po jednej stronie.

Rozdział 9.

Głosowanie.

Art. 50.

1. Głosowanie odbywa się w lokalu Obwodowej Komisji Wyborczej bez przerwy między godziną 6-tą a 22-gą.

2. Głosowanie odbywa się bez względu na ilość list zarejestrowanych w danym okręgu.

Art. 51.

1. Od chwili rozpoczęcia głosowania do chwili ustalenia jego wyników powinni być bez przerwy obecni w lokalu wyborczym przewodniczący Obwodowej Komisji Wyborczej lub jego zastępca i dwaj jej członkowie.

2. W przypadku nieobecności tych osób przewodniczący uzupełni skład komisji przez powołanie osób spośród wyborców.

Art. 52.

1. Przewodniczący Obwodowej Komisji Wyborczej czuwa nad utrzymaniem porządku w czasie głosowania oraz nad zabezpieczeniem tajemnicy głosowania i w tym celu może wydawać odpowiednie zarządzenia porządkowe.

2. Na żądanie przewodniczącego właściwe organy państwowe oddają do jego rozporządzenia odpowiednią straż.

3. Agitacja w lokalu wyborczym w czasie głosowania jest wzbroniona.

Art. 53.

1. Przed rozpoczęciem głosowania Obwodowa Komisja Wyborcza bada, czy urna wyborcza jest próżna, czy na miejscu znajdują się spisy wyborców oraz potrzebna ilość kart do głosowania. Jak również czy w lokalu komisji umieszczone są osłony zabezpieczające tajemnicę głosowania, po czym komisja zamyka i opieczętowała urnę wyborczą pieczęcią komisji.

2. Od chwili zapieczętowania aż do końca głosowania urny otwierać nie wolno.

Art. 54.

1. Przed oddaniem głosu wyborca okazuje komisji dowód osobisty, a w jego braku legitymację służbową, legitymację związku zawodowego lub inny dokument stwierdzający jego tożsamość.

Wyborca nie posiadający dokumentów tożsamości, uznanych przez komisję za wystarczające, może powołać się na świadectwo dwóch wiarygodnych osób, znanych komisji obwodowej.

2. Decyzja komisji w sprawie tożsamości osoby jest ostateczna.

3. Komisja sprawdza, czy dana osoba figuruje w spisie wyborców lub czy posiada zaświadczenie, o którym mowa w art. 31 albo w 32. Następnie wyborca otrzymuje od komisji urzędową kartę do głosowania.

4. Zaświadczenia, o których mowa w ust. 3, komisja zatrzymuje w celu dołączenia do protokołu głosowania.

Art. 55.

1. Po otrzymaniu karty do głosowania wyborca udaje się do pomieszczenia za osłoną, gdzie zamienia się z kartą do głosowania.

2. Jeżeli karta do głosowania obejmuje dwie lub więcej list, wyborca umieszcza w przeznaczonych do tego rubryce karty do głosowania znak wskazujący, że głosuje na kandydatów i zastępców określonej listy.

3. Wyborca ma prawo skreślenia poszczególnych kandydatów lub zastępców listy, na którą głosuje.

4. Następnie wyborca podchodzi do urny i w obecności komisji wrzuca do urny kartkę do głosowania, złożoną w ten sposób, aby strona zadrutowana nie była widoczna (art. 49).

Art. 56.

Ułomni lub niepełnienni mogą korzystać przy głosowaniu z pomocy innych osób.

Art. 57.

1. Głosowania przerywać nie wolno. Gdyby wskutek nadzwyczajnych wydarzeń czynności wyborcze były na czas przejściowo uniemożliwione, obwodowa komisja wyborcza może przedłużyć je lub odroczyć do dnia następnego. Zarządzenie o tym powinno być natychmiast przesłane do wiadomości prezydium właściwej ze względu na siedzibę Obwodowej Komisji Wyborczej Rady Narodowej oraz podane do publicznej wiadomości w sposób przyjęty w danej miejscowości.

2. W razie przerwania głosowania komisja opieczętowała urnę i oddaje ją do przechowania przewodniczącemu. Po podjęciu głosowania komisja stwierdza protokółami, czy pieczęcie pozostały nie naruszone.

Rozdział 10.

Ustalenie

wyników głosowania

w obwodzie i w okręgu.

Art. 58.

O godzinie 22-ej lub wcześniej, z chwili oddania głosów przez wszystkich wyborców przewodniczący Obwodowej Komisji Wyborczej ogłasza zamknięcie głosowania, po czym komisja przystępuje do ustalania wyników głosowania w obwodzie.

Art. 59.

1. Przewodniczący otwiera urnę wyborczą, po czym liczy znajdujące się w niej karty do głosowania.

2. Jednocześnie ustala się na podstawie spisu wyborców liczbę oddanych głosów.

3. Gdyby liczba kart do głosowania w urnie różniła się od liczby głosujących, komisja poda w protokół przypuszczalną przyczynę tej niezgodności.

Art. 60.

Po ustaleniu liczby kart do głosowania Obwodowa Komisja Wyborcza przystępuje do obliczania liczby głosów oddanych na kandydatów poszczególnych list.

Art. 61.

1. Głos uważa się za oddany na wszystkich nieskreślonych kandydatów i zastępców listy, na którą wyborca głosował.

2. Jeżeli na karcie do głosowania nie umieszczono znaku przewidzianego w art. 55 ust. 2 albo gdy znak ten umieszczono przy dwu lub więcej listach, głos uważa się za oddany na kandydatów i zastępców tej listy, która wydrukowana jest na karcie jako pierwsza.

Art. 62.

1. Nieważne są karty do głosowania:

- 1) inne, aniżeli urzędowo ustalone (art. 47),
- 2) nieopatrzone pieczęcią Okręgowej Komisji Wyborczej.

2. Dopisanie poszczególnych nazwisk nie wpływa na ważność karty.

Art. 63.

1. Obwodowa Komisja Wyborcza sporządza protokół głosowania.

2. W protokole należy wymienić liczbę:

- 1) uprawnionych do głosowania,
- 2) oddanych głosów,
- 3) głosów nieważnych,
- 4) głosów ważnych,
- 5) głosów ważnie oddanych na poszczególnych kandydatów i zastępców.

3. Protokół głosowania sporządza się w dwóch egzemplarzach według wzoru ustalonego przez Radę Państwa.

4. Protokół podpisują wszystkie osoby wchodzące do Obwodowej Komisji Wyborczej, obecne w chwili sporządzenia protokołu.

Art. 64.

1. Przewodniczący Obwodowej Komisji Wyborczej przesyła niezwłocznie jeden egzemplarz protokołu głosowania w zapieczętowanej kopercie do Okręgowej Komisji Wyborczej.

2. Karty do głosowania (osobno ważne i nieważne) należy opieczętować pieczęcią komisji i wraz z drugim egzemplarzem protokołu głosowania, zaświadczeniami, o których mowa w art. 31 i 32, oraz spisem wyborców — przesłać niezwłocznie do Prezydium właściwej (Miejskiej, Dzielnicowej, Gminnej) Rady Narodowej. Prezydium Rady Narodowej przechowuje te materiały do czasu otrzymania dalszych zarządzeń Rady Państwa.

Art. 65.

Na podstawie protokołów otrzymanych od obwodowych komisji wyborczych Okręgowa Komisja Wyborcza ustala wynik głosowania w okręgu.

Art. 66.

Okręgowa Komisja Wyborcza sporządza protokół obejmujący dla całego okręgu zestawienie:

- 1) osób uprawnionych do głosowania,
- 2) oddanych głosów,
- 3) głosów nieważnych,
- 4) głosów ważnych,
- 5) głosów ważnie oddanych na poszczególnych kandydatów i zastępców.

Art. 67.

1. Protokół (art. 66) sporządza się w dwóch egzemplarzach.

2. Protokół podpisują wszystkie osoby wchodzące do Okręgowej Komisji Wyborczej, obecne w chwili sporządzenia protokołu.

3. Wzór protokołu ustali Rada Państwa.

Art. 68.

1. Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej przesyła niezwłocznie jeden egzemplarz protokołu w zapieczętowanej kopercie do Państwowej Komisji Wyborczej.

2. Drugi egzemplarz protokołu wraz z protokołami głosowania ob-

wodowych komisji wyborczych i innymi materiałami z przeprowadzonych wyborów — należy niezwłocznie przesłać do Prezydium Wojewódzkiej (m. st. Warszawy i m. Łodzi) Rady Narodowej. Prezydium Rady Narodowej przechowuje te materiały do czasu otrzymania dalszych zarządzeń Rady Państwa.

Wyborca nie posiadający dokumentów tożsamości, uznanych przez komisję za wystarczające, może powołać się na świadectwo dwóch wiarygodnych osób, znanych komisji obwodowej.

Rozdział 11.

Ustalenie i ogłoszenie wyników wyborów.

Art. 69.

1. Po otrzymaniu protokołów od wszystkich obwodowych komisji wyborczych, Państwowa Komisja Wyborcza ustala wyniki wyborów w całym państwie według okręgów wyborczych.

2. Za wybranych uważa się kandydatów, na których w okręgu wyborczym oddano najwięcej ważnych głosów. Jeżeli każdy z nich otrzymał więcej niż połowę (bezwzględna większość) ważnych głosów.

Art. 70.

1. Jeżeli z powodu nieuzyskania przez poszczególnych kandydatów bezwzględnej większości ważnych głosów nie wszystkie mandaty danego okręgu zostały obsadzone, mandaty nieobsadzone przydziela się zastępcom (art. 41) zgłoszonym na tej liście, której kandydaci uzyskali w okręgu największą ilość głosów — według kolejności umieszczenia na liście.

2. Mandat nie może być przydzielony zastępcy, na którego w okręgu oddano mniej niż połowę ważnych głosów.

3. Zastępca może zrzec się pierwszeństwa na rzecz następnej kolejności osoby zgłoszonej na liście. Oświadczenie to winno być zgłoszone Państwowej Komisji Wyborczej najdalej w ciągu trzech dni od doręczenia zawiadomienia o przydzieleniu mandatu.

Art. 71.

Państwowa Komisja Wyborcza ogłasza w „Monitorze Polskim” wyniki wyborów do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej niezwłocznie po ich ustaleniu.

Art. 72.

1. Państwowa Komisja Wyborcza wystawia wybranym posłom zaświadczenia o wyborze według wzoru ustalonego przez Radę Państwa.

2. Państwowa Komisja Wyborcza może upoważnić okręgowe komisje wyborcze do wystawienia zaświadczeń w jej imieniu.

Art. 73.

1. Jeżeli w głosowaniu wzięła udział mniej, niż połowa uprawnionych do głosowania w okręgu, Rada Państwa na wniosek Państwowej Komisji Wyborczej ogłasza w ciągu dwóch tygodni od daty pierwszych wyborów zarządzenie o przeprowadzeniu ponownych wyborów w okręgu.

2. To samo dotyczy przypadku, jeżeli nikt z kandydatów w okręgu wyborczym nie uzyskał bezwzględnej większości ważnych głosów.

3. Ponowne wybory odbywają się w trybie przewidzianym niniejszą ustawą, na podstawie spisu wyborców sporządzonych dla pierwszych wyborów.

Rozdział 12.

Ważność wyborów.

Art. 74.

1. Wybory unieważnia się, jeżeli dopuszczono się przy nich przestępstw przeciw głosowaniu w sprawach publicznych lub naruszenia istotnych przepisów niniejszej ustawy, a przestępstwa te lub naruszenia przepisów mogły wywrzeć istotny wpływ na wynik wyborów.

2. Wybory unieważnia się w tym okręgu lub obwodzie, w którym powstała przyczyna nieważności.

Art. 75.

O ważności wyborów rozstrzyga Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w trybie ustalonym uchwałą Sejmu.

Art. 76.

Unieważniając wybory Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej unieważnia mandaty pochodzą-

ce z tych wyborów, a Rada Państwa zarządza w granicach unieważnienia ponowne wybory lub podjęcie niektórych czynności wyborczych, wskazując czynność, od której należy ponownie postępowanie wyborcze.

Rozdział 13.

Wygaśnięcie mandatu posła i obsadzenie mandatu w ciągu kadencji sejmu.

Art. 77.

1. Wygaśnięcie mandatu posła następuje wskutek:

- 1) śmierci,
- 2) zrzeczenia się mandatu,
- 3) utraty prawa wybieralności,
- 4) odwołania posła przez wyborców.

2. Tryb odwołania posła przez wyborców określa odrębna ustawa.

3. Wygaśnięcie mandatu stwierdza Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 78.

W razie wygaśnięcia mandatu posła (art. 77) Państwowa Komisja Wyborcza zarządza wstąpienie na jego miejsce zastępcy z danej listy (art. 41), według kolejności umieszczenia na liście, jeżeli nie stracił on wybieralności. Postanowienie art. 70 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 79.

Zastępca może zrzec się pierwszeństwa na rzecz następnej kolejności osoby. Oświadczenie o ustąpieniu pierwszeństwa winno być zgłoszone Państwowej Komisji Wyborczej najdalej w ciągu 7 dni od doręczenia zastępcy zawiadomienia o stwierdzeniu wygaśnięcia mandatu.

Rozdział 14.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 80.

Koszty związane z wyborami pokrywa się z budżetu państwa.

Art. 81.

Pisma w sprawach wyborczych wolne są od opłat skarbowych.

Art. 82.

1. Członkowie komisji wyborczych otrzymują zwrot kosztów podróży, jeżeli mieszkają poza miejscem urzędowania komisji.

2. Wysokość kosztów podróży oraz zasady ich pokrywania i wypłaty ustali prezes Rady Ministrów.

Art. 83.

Uprawnienia ministra Obrony Narodowej, o których mowa w art. 26 ust. 2, przysługują w stosunku do wojsk wewnętrznych ministrowi Bezpieczeństwa Publicznego.

Art. 84.

Kto dopuszcza się przestępstw przeciwko głosowaniu w sprawach publicznych, podlega karom przewidzianym w Kodeksie Karnym.

Art. 85.

1. Postanowienia niniejszej ustawy o zakresie działania Rady Państwa odnoszą się odpowiednio do Rady Państwa, działającej na podstawie Ustawy Konstytucyjnej z dnia 19 lutego 1947 r. i art. 3 przepisów wprowadzających Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Terminy zarządzenia i przeprowadzenia wyborów do pierwszego Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej określa art. 7 przepisów wprowadzających Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 86.

Wykonanie ustawy porucza się Radzie Państwa, prezesowi Rady Ministrów, ministrom: Obrony Narodowej, Bezpieczeństwa Publicznego, Finansów i Sprawiedliwości.

Art. 87.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

450.000 km bez kapitalnego remontu

Kolejarze elccy realizują swoje długofalowe zobowiązania lipcowe

Budujemy socjalizm. Budujemy potężny przemysł, przebudowujemy rolnictwo, wychowujemy nową inteligencję pracującą. Wszystko to czynimy w tym celu, aby produkować więcej, taniej i lepiej, by życie nasze było dostatnie i radosne. Do tego trzeba mobilizować wszystkie siły i środki jakim dysponujemy. Jednym z nich jest rozwój współzawodnictwa pracy — indywidualnego, brwogadwego i międzyzakładowego.

Te rodzaje współzawodnictwa znalazły żywy oddźwięk wśród załogi Parowozowni w Elku. Poprzednio komisja współzawodnictwa przez długi czas nie pracowała należycie, obecnie jednak po reorganizacji, pod kierunkiem tow. Kozłowskiego zaczęła przejawiać żywszą działalność. Chaos w organizacji współzawodnictwa zniknął dlatego też zaczęło się ono bujnie rozwijać. Poza tym są mi robotnicy dzięki wymogom pracy organizacyjno-świadamielającej organizacji partyjnej i zetempowskiej zrozumieć, że

Współzawodnictwo i oszczędność przynosi pożytek nie tylko zakładowi i państwu.

lecz i im samym. Od dłuższego już czasu współzawodnictwo z sobą dwie brzygady słu sarzy armatury — ob. ob. Cieszkowskiego i Karolskiego. Żadna nie może wysunąć się zdecydowanie naprzód, lecz ich przykład podlega za sobą inne. Współzawodnictwo również spawacze. Np. wyrobił ostatnio do 239 proc. normy tow. Zagajewski i Woronicki, lub obsługa parowozu w składzie: Powroźniwicz, Utykański, Sikorski i Sawicki, która przez siedem miesięcy utrzymywała się na czele przodujących załóg. Swym światłom, prawdziwie proletariackim stosunkiem do pracy podnoszą oni wydajność pracy w zakładzie i wpływała na współtowarzyszy, pobudzała innych do współzawodnictwa, do stosowania oszczędności materiałow i paliwa, do racjonalizacji przy nałóżnorodniejszych przyrządach i maszynach.

Innym przodującym robotnikiem-maszynistą jest tow. Flodoruk, który niedawno został awansowany na stanowisko zastępcy naczelnika parowozowni. Fakt ten jest dobitnym dowodem, że

dla każdego przodującego pracownika droga do awansu społecznego stoi otworem

Czynnikiem wzmagającym rozwój współzawodnictwa między obsługami parowozów jest stosowana na dużą skalę oszczędność paliwa. Wielu palaczy i maszynistów już od dłuższego czasu do opalania parowozów wykorzystuje od 50 do 70 proc. gorszych gatunków węgla, co przynosi duże zyski państwu, przy

czym nie obniża się jakości wykonywanej pracy. Można bowiem z jednakowym rezultatem opalać parowóz tak lepszym jak i gorszym gatunkiem węgla. Tylko w drugim wypadku maszynista i palacz muszą częściej szlakować palenisko i odpowiednio dawkować paliwo. Ten system przynosi również samym kolejarzom duże korzyści, gdyż od procentowej ilości zużycia gorszych gatunków węgla otrzymują oni premie pieniężne.

Rozwój współzawodnictwa przejawia się m.in. w podejmowaniu zobowiązań, treścią których jest przebiecie jak największej ilości kilometrów bez kapitalnych remontów, przy użyciu gorszego paliwa. Np. obsługa parowozu Okl-106 w składzie S. Janowski, A. Orzechowski, W. Jezierski i E. Sajko postanowiła przejechać bez naprawy średniej 450 000 kilometrów, drobne reperacje wykonując we własnym zakresie i wykorzystując do 60 proc. gorszego paliwa. Obsługa parowozu Okl-232 w składzie: A. Salwowski, T. Szywnicki, W. Walkiewicz i S. Palluski zobowiązała się przebieć 210 000 km bez naprawy średniej i płukania kotła, oraz spalać 70 proc. niskogatunkowego węgla, a obsługa parowozu Okl-88 — 450 000 km bez remontu kapitalnego, spalając węgiel gorszy w ilości 60 proc. Ogółem wszystkie brzygady realizują zobowiązania długofalowe wartości około 814 919 złotych.

Cała załoga Parowozowni w Elku, podejmując te zobowiązania wezwwała do współzawodnictwa MD Białystok i Ostrołękę. Walka toczy się o tytuł najlepszej parowozowni, najlepszej wagonowni, najlepszych brzygad warsztatowych i najlepszego warsztatu mechanicznego, o jak najwyższy stopień wprowadzenia oszczędności paliwa i wykorzystania gorszych gatunków węgla, o zredukowanie do

minimum lub całkowite wykluczenie poważniejszych awarii w czasie jazdy, o dokonywanie remontu maszyn przy załogi w czasie podróży, itp. Warunki są trudne i jest ich wiele, dlatego też wszyscy bez wyjątku walczą z całym natężeniem aby wykonać z honorem podjęte zobowiązania.

Trzeba jeszcze w tym celu całkowicie zlikwidować bumelanctwo, które dotąd ma miejsce w MD Elk. Uprawiane jest ono nałogowo przez takich ludzi, jak Stefan Janowski czy A. Flodorow. Trzeba w związku z tym wzmożyć jeszcze pracę organizacji partyjnej i koła ZMP. Śmiało i w większym stopniu należy też wysuwać przodujących uświadomionych robotników na kierownicze stanowiska. Popierać i rozpowszechniać racjonalizację. Jeszcze sprawniej przeprowadzać organizację współzawodnictwa i skrupulatnie kontrolować stopień i jakość wykonywanej pracy, oraz systematycznie premiować wybijających się pracowników.

Fr. Pipała

Gmina Kołaki w pow. łomżyńskim chce przodować w dostawach zboża państwu

W gminie Kołaki w pow. łomżyńskim żniwa dobiegają końca. Na polach chłopów indywidualnych pracuje coraz więcej maszyn. Toczy się codzienna znużająca walka o jak najszybsze zebranie plonów, o to aby żaden kłos nie został zmarnowany. Równocześnie ze sprzętem zbóż trwają podorywki, siew poplonów i przygotowania do omłotów, by pierwsze ziarno z tegorocznych zbiorów w ramach obowiązkowych dostaw jak najwcześniej zostało sprzedane państwu.

ZADANIA GRN I GS

Ażby akcja planowego skupu przebiegała sprawnie, w dużej mierze zależy to od samego przygotowania ze strony prezydiów GRN i zarządów gminnych spółdzielni. Uchwała rządu o planowym skupie zboża z 10 ub. m. stawia przed radami narodowymi i aparatami gminnych spółdzielni olbrzymie zadanie; sprawnego odbioru zboża. Wymaga to dużej sprawności i operatywności w pracy zarządów gminnych spółdzielni. Punkty skupu powinny być w pełnej gotowości tak pod względem remontów, dezynfekcji, przygotowania sprzętu do czyszczenia, jak również właściwej obsady aparatu skupu.

W kampanii tej niemiernie ważne zadanie ma do spełnienia Bank Rolny, który powinien zwrócić uwagę na to, aby na punkcie skupu nie brakowało przedstawicieli gminnej kasy spółdzielczej i żeby każdy rolnik otrzymał natychmiast zapłatę za dostarczone zboże.

Również przed aparatem CRS jak i PZZ stoi zadanie

Wśród robotników widać umorusane jeszcze, lecz uśmiechnięte i szczęśliwe twarze tych, którzy bijąc rekordy w pracy zasłużyli na uczestnictwo w Złocie i wiedzy Warszawy. Między nimi jest Anatol Wawreszczuk i Jerzy Sączko. Wszyscy oni oczekują na delegatów ze Zjednoczenia Budownictwa Miejskiego, którzy przekażą im dziś propozycję przechodni Zarządu Głównego ZMP za współzawodnictwo pracy.

Ten zaszczytny propozycję — przed dwoma laty zdobyła młodzież Białostockiej Fabryki Pluszu, lecz nie potrafiła go utrzymać i w roku 1951 przekazała przodującej młodzieży Zjednoczenia Budownictwa Miejskiego. Lecz z kolei w roku bieżącym młodzież ze Zjednoczenia prześcignęła młodzież FP i U zdobywając we współzawodnictwie większość punktów (180 na 120) i propozycję przechodni do Fabryki Przyrządów i Uchwytów.

Nareszcie przed furtką przodującej młodzieży

W godzinie 16.30 gwizd syreny w Fabryce Przyrządów i Uchwytów oznajmił koniec pracy. Z hal produkcyjnych wychodzą robotnicy, którzy codzienną pracą walczą o wykonanie planów produkcyjnych. Przy portierni zatrzymuje się grupa młodych robotników. Żywo i z przejęciem rozmawiają oni z przedstawicielami ZW ZMP.

Wśród robotników widać umorusane jeszcze, lecz uśmiechnięte i szczęśliwe twarze tych, którzy bijąc rekordy w pracy zasłużyli na uczestnictwo w Złocie i wiedzy Warszawy. Między nimi jest Anatol Wawreszczuk i Jerzy Sączko. Wszyscy oni oczekują na delegatów ze Zjednoczenia Budownictwa Miejskiego, którzy przekażą im dziś propozycję przechodni Zarządu Głównego ZMP za współzawodnictwo pracy.

Ten zaszczytny propozycję — przed dwoma laty zdobyła młodzież Białostockiej Fabryki Pluszu, lecz nie potrafiła go utrzymać i w roku 1951 przekazała przodującej młodzieży Zjednoczenia Budownictwa Miejskiego. Lecz z kolei w roku bieżącym młodzież ze Zjednoczenia prześcignęła młodzież FP i U zdobywając we współzawodnictwie większość punktów (180 na 120) i propozycję przechodni do Fabryki Przyrządów i Uchwytów.

Nareszcie przed furtką przodującej młodzieży

Stała i czujna troska o rozwój, siłę i dobro Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — u podstaw doniosłej, owocnej pracy Sejmu Ustawodawczego

(Dokończenie ze str. 1)

czywistnienia przez obywateli przysługującego im z mocy Konstytucji prawa do wypoczynku np. rozszerzenie prawa do urlopu, ustawą o dniach wolnych od pracy oraz ustawą o Funduszu Wczasów Pracowniczych. To samo, gdy chodzi o prawo do ochrony zdrowia — dotyczy ustawy z dnia 28. X. 1948 r. o planowej służbie zdrowia, ustawy z dnia 3. I 1951 r. o aptekach itd. Mówiąc o prawie do nauki wymienić trzeba ustawę o likwidacji analfabetyzmu, ustawę o Polskiej Akademii Nauk, ustawę o organizacji szkolnictwa wyższego, o państwowym systemie stypendialnym i inne. Mówiąc o wolności sumienia i wyznania, nie można pomijać zatwierdzonego przez Sejm dekrety z 5. VIII. 1949 r. o ochronie wolności sumienia i wyznania. W innych ustawach Sejm Ustawodawczy dawał wyraz szczególnej opiece, jaką państwo ludowe okazuje inteligencji twórczej; wreszcie innych — umacniał przemian ustrojowe, które sprzyjały możliwości coraz szerszego korzystania przez obywateli z praw i wolności politycznych. Wreszcie doniosłe znaczenie mają i te ustawy, w których Sejm określał podstawowe obowiązki obywatelskie, jak np. całokształt ustaw dotyczących realizacji tego najświętszego obowiązku każdego obywatela, jakim jest obrona Ojczyzny, lub zatwierdzonej przez Sejm dekrety o tajemnicy państwowej i służbowej, która nakłada na obywateli konstytucyjnie obowiązujące zagwarantowane obowiązki czujności wobec wrogów narodu.

Dzień 1 Maja uznaliśmy, zgodnie z wolą ludu, za święto państwowe Polski Ludowej. Uwienieniem naszej działalności stało się uchwalenie nowej Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, przygotowanej zgodnie z wolą Sejmu przez Komisję Konstytucyjną i ogłoszonej przed jej uchwaleniem dla przeprowadzenia szerokiej dyskusji ogólnonarodowej.

Składając sprawozdanie o pracy Komisji Konstytucyjnej, przewodniczący komisji Prezydent Bierut podkreślił jako fakt bardzo doniosły, że

styczeń 111 proc., luty — 109 proc., marzec 144 proc., kwiecień 108,8 proc., maj 111,8 proc., czerwiec 121,4 proc. Plan półroczny został wykonany 10 czerwca t.ż. 20 dni przed terminem. Realizując zwycięsko zobowiązania zlotowe młodzież fabryki biła rekordy — wysoko przekraczając normy produkcyjne, wiedząc że tym samym przyspiesza wykonanie 3-go roku Planu 6-letniego.

A oto są sylwetki tych, którzy we współzawodnictwie zlotowym wyrabiali ponad 200 proc. normy: Anatol Wawreszczuk ślusarz — kilkakrotnie przodownik pracy, Eugenia Czabotarowicz — młody tokarz rewolwerówek, Jerzy Galiński — tokarz, Anatol Kondrusik — formierz i wielu, wielu innych, którzy pracą swą zasłużyli na zaszczytnie uczestnictwo w Złocie Młodych Przodowników, Budowniczych Polski Ludowej i przyniesli chlubę najlepszemu zakładowi pracy w naszym województwie.

H. Prymak
korespondent zakładowy

Dzięki rozwojowi współzawodnictwa

tychni ukazują się delegaci ZBM niosąc propozycję. Wszyscy udają się do świetlicy fabrycznej, gdzie odbędzie się uroczyste wręczenie. W imieniu młodzieży ZBM — Jerzy Górski — przekazuje propozycję powiedział: „Młodzież nasza chyli przed wami głowy, jako przed przodującą młodzieżą w województwie, ale wiedziecie o tym, że w roku następnym wytyżymy wszystkie siły, aby ten zaszczytny propozycję — wrócił z powrotem do nas.

— Jesteśmy dumni — mówi tow. Koszałkowski, że zakład nasz jest przodującym w województwie, że mamy takich robotników jak Wawreszczuk, Sączko i inni, którzy wytrwale codzienną pracą przyczynili się do zdobycia propozycji. Obecnie wytyżymy wszystkie siły, będziemy pracowali jeszcze wydatniej aby propozycję ten został u nas na zawsze. Młodzież naszego zakładu jest bojowa, zmobilizowała ją jeszcze bardziej Złot Młodych Przodowników w Warszawie, zwiększy teraz wysiłek i na pewno potrafi propozycję utrzymać. Nie łatwa to była walka o tytuł najlepszego zakładu w województwie. Młodzież FP i U ma poza sobą wiele zrealizowanych zobowiązań, które w roku 1951 i pierwszej połowie 1952 dały dla państwa ludowego 841.128 zł. oszczędności.

Dzięki rozwojowi współzawodnictwa

O czujność rewolucyjną w zakładzie „C” BZPW

21 lipca, w godzinach popołudniowych współpracownik redakcji „Gazety Białostockiej” przyszedł do zakładu „C” BZPW im. Sierżana. Kierownik zakładu i sekretarz podstawowej organizacji partyjnej tłumaczyli, że o działu produkcji wpisać nie mogą, bo... obowiązują ich czujność rewolucyjna. Po zęgnął się więc i wyszedł z biura. W kilka minut po tym wrócił, aby się przekonać, jak w rzeczywistości wygląda w zakładzie „C” realizacja zasady czujności.

Chodził następnie po ca-

Młodzież Fabryki Przyrządów i Uchwytów zdobyła zaszczytny propozycję

tychni ukazują się delegaci ZBM niosąc propozycję. Wszyscy udają się do świetlicy fabrycznej, gdzie odbędzie się uroczyste wręczenie. W imieniu młodzieży ZBM — Jerzy Górski — przekazuje propozycję powiedział: „Młodzież nasza chyli przed wami głowy, jako przed przodującą młodzieżą w województwie, ale wiedziecie o tym, że w roku następnym wytyżymy wszystkie siły, aby ten zaszczytny propozycję — wrócił z powrotem do nas.

— Jesteśmy dumni — mówi tow. Koszałkowski, że zakład nasz jest przodującym w województwie, że mamy takich robotników jak Wawreszczuk, Sączko i inni, którzy wytrwale codzienną pracą przyczynili się do zdobycia propozycji. Obecnie wytyżymy wszystkie siły, będziemy pracowali jeszcze wydatniej aby propozycję ten został u nas na zawsze. Młodzież naszego zakładu jest bojowa, zmobilizowała ją jeszcze bardziej Złot Młodych Przodowników w Warszawie, zwiększy teraz wysiłek i na pewno potrafi propozycję utrzymać. Nie łatwa to była walka o tytuł najlepszego zakładu w województwie. Młodzież FP i U ma poza sobą wiele zrealizowanych zobowiązań, które w roku 1951 i pierwszej połowie 1952 dały dla państwa ludowego 841.128 zł. oszczędności.

Dzięki rozwojowi współzawodnictwa

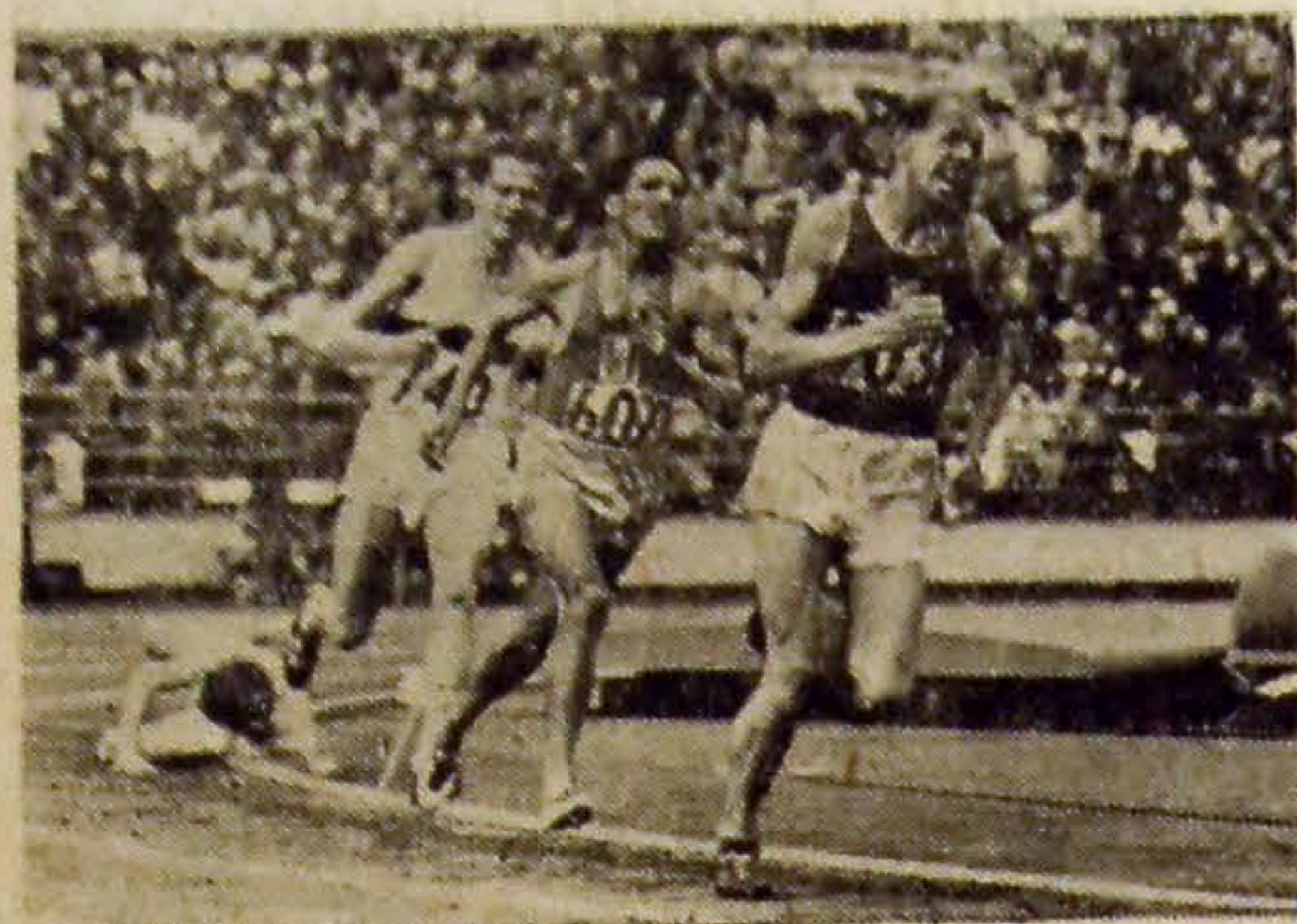
Młodzież Fabryki Przyrządów i Uchwytów zdobyła zaszczytny propozycję

tychni ukazują się delegaci ZBM niosąc propozycję. Wszyscy udają się do świetlicy fabrycznej, gdzie odbędzie się uroczyste wręczenie. W imieniu młodzieży ZBM — Jerzy Górski — przekazuje propozycję powiedział: „Młodzież nasza chyli przed wami głowy, jako przed przodującą młodzieżą w województwie, ale wiedziecie o tym, że w roku następnym wytyżymy wszystkie siły, aby ten zaszczytny propozycję — wrócił z powrotem do nas.

— Jesteśmy dumni — mówi tow. Koszałkowski, że zakład nasz jest przodującym w województwie, że mamy takich robotników jak Wawreszczuk, Sączko i inni, którzy wytrwale codzienną pracą przyczynili się do zdobycia propozycji. Obecnie wytyżymy wszystkie siły, będziemy pracowali jeszcze wydatniej aby propozycję ten został u nas na zawsze. Młodzież naszego zakładu jest bojowa, zmobilizowała ją jeszcze bardziej Złot Młodych Przodowników w Warszawie, zwiększy teraz wysiłek i na pewno potrafi propozycję utrzymać. Nie łatwa to była walka o tytuł najlepszego zakładu w województwie. Młodzież FP i U ma poza sobą wiele zrealizowanych zobowiązań, które w roku 1951 i pierwszej połowie 1952 dały dla państwa ludowego 841.128 zł. oszczędności.

Dzięki rozwojowi współzawodnictwa

Z bieżni olimpijskiej

Emocjonujący finał biegu na 5000 m. Zatopek, Mimoun i Schade — ta kolejność utrzymała się już do końca. Na bieżni leży Anglik Chateway, który przewrócił się na ostatnim wirażu. CAF Olympia-Kuva

Pojedynek Chychły z Tormą najlepszy w turnieju

Z wielkim napięciem oczekiwaliśmy pojedynku mistrza Europy Zygmunta Chychły z wielkim strategiem ringu mistrzem olimpijskim z Londynu Jaszem Tormą. Torma po wspaniałym zwycięstwie, jakie odniósł we środę nad niebezpiecznym murzynem amerykańskim Gage był raczej faworytem w walce z Polakiem. Chychła, jak wiemy, wypadł słabo w pojedynku z Meksykańczykiem Davalos i aczkolwiek wygrał, to jednak wydawało się, że daleki jest od swojej szczytowej formy i stał się z mniejszymi szansami do walki z bokserem czeskosłowackim.

Walka tych dwóch pięściarzy rozpoczęła wieczorowy program turnieju. Obaj zawodnicy wyszli na ring skupieni. Zabrzmiiała syrena, rozpoczęła się pierwsza runda pojedynku, który fascynował fachowców pięściarstwa całego świata. Torma rozpoczął od swoich znanych sztuczek. Podnosił wysoko ręce, to znów opuszczał gardę, prowokując Chychłę do ataku. Polak nie dał się wybić z konceptu, wykorzystywał każdą okazję do zadania ciosu i punktował Tormę. Czechosłowak próbował przechodzić do zwarcia, ale również w tej fazie walki nie potrafił uzyskać przewagi nad Polakiem. Torma pchał się, bił łokciami, za co sędzia udzielił mu kilka ostrzeżeń. Chychła do końca rundy utrzymywał przeciwnika na dystans i zachował, aczkolwiek nieznacznie, to jednak wyraźną przewagę.

Podczas przerwy Torma nie siedział na stołku, starym zwyczajem, i już przed syreną dająca znak rozpoczęcia drugiej rundy podszedł na środek ringu. Bardziej spokojny i opanowany Chychła wyruszył na środek ringu dopiero po syrenie. Torma rzucił się do ataku. Wyszedł mu dwa ładne sierpy, za które Chychła zrewanżował się kilkoma podwójnymi prostymi. Coraz wyraźniej Polak przejmował inicjatywę, a Torma nie potrafił sforsować jego gardy zaczął stosować pchanie ciosy oraz pchał przeciwnika korpusem, za co doczekał się napomnienia. Chychła walczył stale spokojnie wykorzystywał każdą lukę w gardzie przeciwnika, każdą okazję do zadania ciosu i pod koniec rundy pięknym lewym prostym wstrząsnął nieco Czechosłowakiem. RUNDĘ wygrał Chychła dwoma punktami.

W trzecim starciu Torma idzie naprzód całkowicie odkryty. Obrywa pare prostych i sierpów, mimo to idzie dalej naprzód, ale nie potrafi zadać skutecznego ciosu, szarpie się w zwarcia i obraca Chychłę zapaśniczym chwytami, za co dostaje drugie napomnienie. Pod koniec rundy walka zaostrza się. Torma usiłuje atakować, trafia kilka razy cennie od dołu, ale końcówka znów należy do Chychły.

Tak zakończyła się walka jedna z najbardziej emocjonujących w całym turnieju. Oczekujemy na ogłoszenie wyniku. Wprawdzie przekonani jesteśmy o zwycięstwie Chychły, ale Polak zawsze widzi w bardziej różowych

barwach wyczyn swego zawodnika, niż osiągnięcia przeciwnika. Czy nie przesadziliśmy w ocenie walki Chychły? Nie — speaker ogłasza: „ZWYCIĘŻYŁ CHYCHŁA — POLSKA STOSUNKIEM GŁOSÓW 2:1”.

Sędziowie punktowali: 59:58 dla Tormy — Kovacs (Węgry), 60:52 dla Chychły — Ericsson (Szwecja), 60:54 dla Chychły — Masson (Anglia).

Jako ostatni z Polaków walczył w ćwierćfinałach olimpijskiego turnieju bokser Grzelak, który zmierzył się z Amerykaninem Lee. Polak zawiódł niestety pokładane w nim nadzieje, walczył bardzo brzydko, nieczysto i przez 3 rundy nie potrafił zadać ani jednego skutecznego ciosu. Mula amerykański Lee to pięściarz bardzo słaby, mimo to jed-

Wielki sukces na Igrzyskach w Helsinkach odniósł młody miotacz młotem Węgier Csermak, który wynikiem 60,34 m ustanowił nowy rekord świata i zdobył złoty medal. Na zdjęciu: Csermak w czasie rzutów finałowych. CAF Planet.

Trzy nowe rekordy okręgu

Mistrzostwa lekkoatletyczne woj. białostockiego

W dniu 30 i 31 lipca w Białymstoku odbyły się mistrzostwa lekkoatletyczne okręgu białostockiego.

Należy zaznaczyć, że organizator mistrzostw, sekcja lekkoatletyczna WKKF-u nie zdał egzaminu w tak poważnej imprezie. Impreza taka odbywa się raz w roku i jej organizacja winna być bez zarzutu. Tymczasem stało się inaczej. Poszczególne zgłoszenia zostały powołane na terminie mistrzostw za ledwie na kilka dni i nie były w stanie wystawić do mistrzostw wszystkich zawodników.

Podobnie mieszkańcy naszego miasta nie widzieli nic o mistrzostwach, bowiem sekcja LA nie zadawała sobie trudu rozplakować obywateli. Nic więc dziwnego, że trybuna w obydwo dniach mistrzostw świeciła pustkami.

Startujący zawodnicy w przeciwnieństwie do organizatorów dali z siebie maksimum wysiłku i woli zwycięstwa osiagając dobre wyniki.

W rezultacie dwudniowych walk padły trzy rekordy okręgu. Nowymi rekordzistami są:

nak potrafił zepchnąć Grzelaka do defensywy. Zadawał więcej ciosów i po bardzo brzydkiej walce wygrał jednogłośnie na punkty.

Gremlowski bije rekord Polski na 1500 m stylem dowolnym

Z sześciu półfinałów na 1500 m dow. kwalifikowało się do finału 8 pływaków z najlepszymi czasami. Gremlowski jeszcze po pięciu półfinałach znajdował się na 7 miejscu, jednak w ostatnim półfinale 3 zawodników osiągnęło lepsze czasy nie tylko od Gremlowskiego, lecz i od Francuza Boiteux, eliminując

Trzy Węgierki w półfinale

Z pięciu eliminacji na 400 m dow. w konkurencji kobiet zakwalifikowało się do półfinałów 16 najszybszych pływek, m. in.: wszystkie trzy reprezentantki Węgier: Szekely — 5:20,9, Novak — 5:19,1 i Gyenge — 5:22,6.

W eliminacji Kawamoto (USA) wynikiem 5:16,6 ustanowiła rekord olimpijski.

Węgry zdobywają złoty medal w szabli

Drużynowy turniej szermierczy w szabli zakończył się pięknym sukcesem Węgrów, którzy w puli finałowej wygrali wszystkie spotkania.

W decydującym spotkaniu o złoty medal olimpijski Węgry, pokonały Włochy po

dłoch, CSR), Mamalinen, Finl. (Gravenitz, Afr. Pld).

W. płorkowa: Caprari, Wl. (Drogosz, Polska), Ventaja, Fr. (Brown, USA), Loisching, Afr. Pld. (Walters, Kan.), Zachara, CSR (Erdel, Węgry).

W. lekka: Pokkanen, Finl. (Matute, Wenezuela), Bolognesi, Wl. (Juhasz, Węg.), ANTKIEWICZ, Polska (Reardon, Angl.), Fljat, Rum. (Bonetti, Arg.).

W. lekkopółśrednia: Malenius, Finl. (Patterson, Belgia), Miednow, ZSRR (Weissman, Fr.), Adkins, USA (Webster, Afr. Pld.), Visintin, Wl. (Milligan, Irl.).

W. półśrednia: Szerbakow, ZSRR (Vescovi, Wl.), CHYCHŁA, Polska (Torma, CSR), Heidemann, Niemcy zach. (Linnemann, Hol.), Jorgensen, Danla (Moris, Indie).

W. lekkośrednia: Tiszyn, ZSRR (Cavalheiro de 'ezus,

w ten sposób zarówno Polaka jak i Francuza.

Gremlowski w półfinale zajął drugie miejsce w swojej serii w czasie 19:17,5, ustanawiając rekord Polski lepszy od poprzedniego o 26,3. Zwycięzcą tej serii Hashizume (Jap.) wynikiem 18:34,0 pobił rekord olimpijski z przed 20 laty.

Finałiści: Hashizume (Jap.) — 18:34,0 (rek. olimp.), Konno (USA) — 18:53,7, Duncan (Afr. Pld.) — 19:03,5 Okamoto (Braz.) — 19:06,6 Bernardino (Fr.) — 19:06,6 Marshall (Australia) — 19:09,2, Mac Lane (USA) — 19:09,3, Kitamura (Jap.) — 19:10,3.

Wynik Gremlowskiego był 10 we wszystkich półfinałach.

Węgry zdobywają złoty medal w szabli

dramatycznej walce 8:7. O zwycięstwie Węgrów zdecydowała ostatnia walka.

W walce o trzecie miejsce Francja wygrała z USA 8:6 ostateczna kolejność: 1 — Węgry 3 zwyc., 2 — Włochy 2 zwyc., 3 — Francja 1 zwyc., 4 — USA 0 zwyc.

19,03 i Wasilewski (S) który w kuli osiągnął 12,58.

Poza tym w skoku w dal mężczyźni stoczyli zaciętą walkę rekordzista okręgu Popławski (B) z Daczem (B). W eliminacji Daczowi zabrakło jedynie 0,5 cm do wyrównania rekordu. W finale zajął on pierwsze miejsce wynikiem 6,45. Popławski uplasował się na drugim miejscu z wynikiem 6,17.

W rzucie oszczepem trwałą zaciętą walkę pomiędzy dotychczasowym mistrzynią Winiaw (O) z Bartkiewicz (G). W rezultacie obie uzyskały dobre wyniki. Winiaw rzuciła 32,84, a Bartkiewicz zaledwie o 1 cm mniej. Wynikami tymi obydwie wpisały się na listę 10 najlepszych w Polsce.

W biegu na 400 m kobiet triumfowały nierzadzone augustowianki Klekotko i Kirkko. Klekotko biegła z kontuzjowaną nogą, a jednak

uzyskała dobry czas 1,04 min.

A oto wyniki techniczne mistrzostw.

KOBIECY
100 m: 1) Damatow (K) — 13,6, 2) Bartkiewicz (G) 13,8, 3) Winiaw (B) — 14,1.
200 m: 1) Bartkiewicz (G) — 30, 2) Osakowicz (G) — 32,2, 3) Baszeń (K) — 35,1.
80 m płotki: 1) Bartkiewicz (G) — 18,2, 2) Morze (S) — 16,4, 3) Winiaw (B) — 16,9.
400 m: 1) Klekotko (S) — 1,04, 2) Kirkko (S) — 1,06,7, 3) Morze (S) — 1,10,1.
4 x 100: 1) Spólnia — 57, 2) Kolejars — 58.
Wzwyż: 1) Ejsmont (S) — 126, 2) Nikitowicz (S) 124.
W dal: 1) Winiaw (B) — 4,90 (rekord okręgu), 2) Bartkiewicz (S) — 4,68, 3) Doumatow (K) — 4,46.
Kula: 1) Winiaw (B) — 8,87, 2) Stupak (S) — 8,49, 3) Danilewicz (S) — 7,98.
Dysk: 1) Sarwa (B) — 24,48, 2) Bliwnacka (S) — 24,04, 3) Danilewicz (S) — 23,57.
Granat: 1) Morze (S) — 37,85, 2) Klekotko (S) — 37,25, 3) Bartkiewicz (G) — 33,59.
Oszczep: 1) Winiaw (O) — 32,84, 2) Bartkiewicz (G) — 32,83, 3) Klekotko (S) — 30,47.

MEZCZYŻNI
100 m: 1) Nikonowicz (B) — 11,3, 2) Dacz (B) — 11,3, 3) Marczuk — 11,8.
200 m: 1) Nikonowicz (B) — 24,1, 2) Dacz (B) — 24,2, 3) Duszewski (B) — 25.
400 m płotki: 1) Zagórecki (B) — 19,03 (rekord okręgu), 2) Ku-

Braz.), Papp, Węg. (Spasow, Bulg.), Herrera, Ang. (Mazzinghi, Wl.), Schalvik, Afr. Pld. (Schoppnar, Niem. zach.).

W. średnia: Patterson, USA (Jansen, Hol.), Sjoelln, Szwecja (Madigan, Australia), Tita, Rum. (Sentimentl, Wl.), Nikolew, Bulg. (Wemhoener, Niem. zach.).

W. półciężka: Lee, USA

(Grzelak, Polska), Pierow, ZSRR (Alfonsetti, Wl.), Pacenza, Arg. (Grotone, Braz.), Siljander, Finl. (Kistner, Niem. zach.).

W. ciężka: Nleman, Afr. Pld. (Soczka, ZSRR), Johansson, Szwecja (Kriemanz, Jugosl.), Koski, Finl. (Hearn, Angl.), Sanders, USA (di Segni, Wl.).

Drogosz zasłużył na pochwałę

Dwóch Polaków walczyło w czwartek po południu o prawo wejścia do półfinału olimpijskiego turnieju pięściarstwa. Na pierwszy ogień poszedł najmłodszy reprezentant pięściarstwa Drogosz. Polak miał za przeciwnika Włocha Caprari, boksera zbudowanego b. silnie i nieco niższego od Polaka.

W I rundzie Caprari śmiało atakował, skracając dystans 4 bijąc sierpami z obydwu rąk. Drogosz rozpoczął walkę nieco bojaźliwie i widać było, iż ma respekt przed silnym przeciwnikiem. Caprari miał dość wyraźną przewagę I rundę wygrał różnicą 2 pkt.

W następnym starciu Drogosz nabrał zaufania do swoich sił i już nie

czekał na ataki przeciwnika, wyprzedzał go z ciosami i sprowokował do walki na dystans. Runda wyrównana.

W trzecim starciu Włoch już w 1 min. dostaje napomnienie za zbyt niskie unikł, walczy ostrożnie, widać, że jest zmęczony. Polak trafia częściej, jest szybszy i dokładniejszy. Z biegiem czasu Caprari traci coraz wyraźniejszą siłę. Polak coraz silniej atakuje. Oczekujemy z zainteresowaniem na ogłoszenie werdyktu sędziowskiego. Wprawdzie Drogosz przegrał pierwszą rundę, ale wydaje się, iż w następnych nadrobi straty punkty.

Speaker ogłasza jednak zwycięstwo Caprari. Sędziowie punktowali jednogłośnie 60:58, 60:58, 60:58. Pierwsza runda zdecydowała o porażce Polaka. Drogosz jednak zasłużył na słowa pochwały.

Antkiewicz drugim półfinalistą

W kilka minut po zakończeniu spotkania Drogosz — Caprari na ring wszedł pięściarz wagi lekkiej — Antkiewicz i jego przeciwnik Anglik Reardon. Anglik od początku 1-szej rundy dążył do walki na dystans. Stał na środku ringu z wysuniętymi naprzód rękoma i opędał się przed ciosami Polaka. Nasz pięściarz jednak dość łatwo zbijał proste przeciwnika i przechodził do półdystansu, w którym miał znaczną przewagę nad Reardonem. Nasz pięściarz rundę wyraźnie wygrał.

W drugim starciu Antkiewicz walczył spokojnie i rozważnie. Jego proste przygotowały akcje. Prawe sierpy dosięgały szczęki Reardona, który najwyraźniej zaczął się gubić w obronie. Uciekał się do trzymania i za to dostał od b. dobrego sędziego ringowego Reszko (Finl.) — napomnienie. Rundę wygrał Antkiewicz różnicą 3 pkt.

W trzecim starciu Polak poszedł „na całego”. Przez minutę trwało bombardowa-

nie, z którego jednak Anglik wyszedł obronnie ręką. Antkiewicz teraz dostaje napomnienie za pchanie się. W chwili później obydwaj przeciwnicy dostają jeszcze po jednym napomnieniu za nieczystą walkę.

Wreszcie walka zakończyła się. Jesteśmy pewni zwycięstwa Polaka. W dwóch pierwszych starciach wygrał on wyraźnie, czekamy jednak na wynik z niepokojem. Już kilka razy w czasie turnieju sędziowie popełnili dużo pomyłek. Ten sam Reardon ogłoszony został w środę zwycięzcą w walce z Zasuchinem (ZSRR), aczkolwiek zdaniem wszystkich obserwatorów zwycięstwo należało się bokserowi radzieckiemu. Sędziowie ogłaszają zwycięstwo Antkiewicza: 60:56, 60:58, 60:58.

Antkiewicz stoczył doskonałą walkę, przypominającą jego najlepsze czasy. Sztam jest zdania, iż w czwartek Antkiewicz walczył nawet lepiej, aniżeli w Londynie, gdzie zdobył brązowy medal.

Z zacięciem obserwowujemy następny pojedynek, w którym walczyć przysięż przeciwnicy Antkiewicza w półfinale:

Flat (Rum.) i Bonetti (Argentyna). Krep, silny Argentyńczyk, narzuca z miejsca ostre tempo, ale Flat potrafi utrzymać go na dystans, punktując prostymi z obydwu rąk. — Wygrywa zasłużenie Flat. Flat w poprzedniej walce doznał kontuzji łuku brzowego podczas walki z Bonettim i otrzymał kilka silnych ciosów tak, że kondycyjnie powinien być w tej walce lepszy Polak.

rodziuk (O) — 3,21, 2) Kuczyński (B) — 2,90, 3) Nowakowski (K) — 2,80.
Dysk: 1) Winiaw (B) — 35,27, 2) Wasilewski (G) — 34,31, 3) Waczyński (O) — 32,80.
Kula: 1) Wasilewski (S) — 12,38 (rekord okręgu), 2) Winiaw (B) — 12,08, 3) Jakin (S) — 11,71.
Oszczep: 1) Winiaw (B) — 48,89, 2) Iwanluk (B) — 43,18, 3) Lewandowski (O) — 42,18.
Granat: 1) Iwanluk (B) — 82,50, 2) Jakin (S) — 61,90, 3) Waczyński (O) — 58,18.

Zawodnik ZSRR Braznik w czasie skoku o tyczce. CAF Planet.